



ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА  
ENTI SHËTETËROR I REVIZIONIT  
STATE AUDIT OFFICE

**КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ  
ЗА ИЗВРШЕНА РЕВИЗИЈА НА  
ВКУПЕН ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАЈ  
СО СПЕЦИФИКАЦИЈА НА ТРОШОЦИТЕ ЗА ПРИХОДИТЕ И  
РАСХОДИТЕ ВО ИЗБОРНА КАМПАЊА  
И РЕВИЗИЈА НА УСОГЛАСЕНОСТ НА  
ГРУПА ИЗБИРАЧИ МАРЈАНЧО АРАНЃЕЛОВ  
НОСИТЕЛ НА ЛИСТА НА КАНДИДАТИ ЗА  
ЧЛЕНОВИ НА СОВЕТ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2021 ГОДИНА  
ОПШТИНА КАВАДАРЦИ**

01 2022 04 131

Скопје, април 2023 година



## СОДРЖИНА

Опис	Страна
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР	1 – 20
- Вовед	21 - 23
- Сметководствени политики	23 - 26
- Финансиски извештај за приходите и расходите	26
Прилог број 1 - Забелешки на Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор	
Прилог број 2 - Одговор на забелешки на Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор	

**ГРУПА ИЗБИРАЧИ МАРЈАНЧО АРАНЃЕЛОВ НОСИТЕЛ НА ЛИСТА  
НА КАНДИДАТИ ЗА ЧЛЕНОВИ НА СОВЕТ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2021 ГОДИНА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

---

Кратенки користени во извештајот:

Учесник во изборна кампања - на група избирачи Марјанчо Аранѓелов носител на листа на кандидати за членови на совет на Општина Кавадарци, локални избори 2021 година Општина Кавадарци

ДИК - Државната изборна комисија

ОИК - Општински изборни комисији

ИК на ГС - Изборна комисија на Град Скопје

ААВМУ – Агенција за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги

ДКСК-Државна комисија за спречување на корупција

ЕДБ – Единствен даночен број

Финансиски извештај - вкупен финансиски извештај со спецификација на трошоците за приходите и расходите во изборна кампања



ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА  
ENTI SHËTETËROR I REVIZIONIT  
STATE AUDIT OFFICE

Број: 13-326/4  
Дата: 27.04.2023

## КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

### Резиме

Државниот завод за ревизија имаше обврска да изврши ревизија на Вкупниот финансиски извештај со спецификација на трошоците за приходите и расходите во изборната кампања, заедно со ревизија на усогласеност на сметката на Група избирачи Марјанчо Аранѓелов носител на листа на кандидати за членови на совет на Општина Кавадарци, локални избори 2021 година Општина Кавадарци.

За финансискиот извештај на сметката на на група избирачи Марјанчо Аранѓелов носител на листа на кандидати за членови на совет на Општина Кавадарци, локални избори 2021 година Општина Кавадарци и за усогласеноста со законската регулатива, упатства и воспоставени политики се воздржуваме од изразување мислење.

Со ревизијата констатиравме дека учесникот во изборната кампања не ги изготвил и не ги доставил законски пропишани извештаи и тоа: Извештај со спецификација за трошоците за приходите и расходите на трансакциската сметка за изборната кампања од денот на нејзиното отворање до завршувањето на изборниот круг, финансиски извештај за изборната кампања, како и 2 (два) извештаи со образец за примени донации на трансакциска сметка за финансирање на изборната кампања.

Ревизијата не дава препорака бидејќи се работи за група на граѓани кои еднократно за оваа изборна кампања го поддржуваат кандидатот.

Во делот на Нагласување на прашања за неизвесност и континуитет ја истакнавме состојбата која се однесува на склучен договор со 40 (четириесет) учесници во изборниот процес Локални избори 2021 година за распределба на финансиските средства од платено политичко рекламирање помеѓу политичките партии и кандидатите кои можат да искористат најмногу 3% од средствата и исплата на истите од ДИК.

Ревизорски тим:

1. А. Милошев
2. А. Трајков

Овластен државен ревизор

А. Трајков

1

**ГРУПА ИЗБИРАЧИ МАРЈАНЧО АРАНЃЕЛОВ НОСИТЕЛ НА ЛИСТА НА  
КАНДИДАТИ ЗА ЧЛЕНОВИ НА СОВЕТ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2021 ГОДИНА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

---

Во делот на Останати прашања, утврдивме системски слабости за кои е потребно дополнително уредување на Изборниот законик и тоа:

- потреба од преиспитување на член 83 став 2 од Изборниот законик во делот на финансирањето на изборната кампања со средства од редовната сметка на политичката партија, како и допрецизирање на наведениот член во делот на финансирање на изборниот процес од донации од политичка партија, во однос на поединечните и вкупните лимити на средства финансирани/донирани од физички и правни лица;
- да се доуреди член 76-д од Изборниот законик со пропишување на мерливи критериуми во делот на обезбедување и распределба на средствата од Буџетот на Република Северна Македонија наменети за платено политичко рекламирање заради обезбедување на рамномерен пристап за платено политичко рекламирање на сите учесници на изборниот процес;
- да се уреди начинот на кој донаторите ќе докажат/потврдат дека не се „поврзани лица“, со радиодифузерите, печатените медиуми и електронските медиуми (интернет порталите) при финансирање или давање донации на политичките партии;
- законско регулирање на одредбите од член 85 од Изборниот законик, во делот на начинот на постапување за случаите кога во Вкупниот финансиски извештај се прикажани вишок на собрани средства на сметката за изборна кампања, како и неплатени обврски;
- да се доуреди Изборниот законик со пропишување на одредби со кои ќе се утврди дали може коалиција или политичка партија да поддржи независен кандидат - група избирачи и да ги користи доделените средства за платено политичко рекламирање за независниот кандидат - група избирачи, доколку може во кои услови и на кој начин и дали при таквата поддршка истиот има право да ги користи и средствата што му следуваат како независен кандидат;
- пропишување на обврска за доставување на извештај за искористените рекламни паноа и билборди од страна на општините во Република Северна Македонија и градот Скопје;
- да се преземат активности за доуредување на Изборниот законик во делот на определување надлежен орган за следење и известување за изборното медиумско претставување на електронските медиуми (интернет портали);
- да се дополнат член 76-д став 11 од Изборниот законик и да се предвиди воспоставување на интероперабилен систем за размена и контрола на податоци за активност на банерите во кои ќе бидат вклучени сите засегнати страни;
- уредување на начинот на организирање, плаќање, следење и известување до надлежните органи за интернет претставувањето кое го вршат учесниците во изборната кампања преку социјалните мрежи;

---

Ревизорски тим:

1. М. Методи

2. А. Р. Ц. С.

Овластен државен ревизор

Ж. Ч.

2

**ГРУПА ИЗБИРАЧИ МАРЈАНЧО АРАНЃЕЛОВ НОСИТЕЛ НА ЛИСТА НА  
КАНДИДАТИ ЗА ЧЛЕНОВИ НА СОВЕТ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2021 ГОДИНА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

---

- да се доуредат условите и критериумите кои е потребно да ги исполнат електронските медиуми за да имаат можност да аплицираат за политичко рекламирање во ДИК;
- законски да пропишат јасни и прецизни критериуми за распределба на буџетските средства наменети за платено политичко рекламирање на електронските медиуми (интернет портали);
- да се преиспита утврдениот краен рок за уплата на донации, односно потребно е да се утврди донациите да се уплатуваат најдоцна до денот на завршување на изборната кампања;
- доуредување на член 84-б, став 8 од Изборниот законик со кој ќе се даде можност Министерство за финансии со подзаконски акт да го уреди начинот на водење на деловните книги и подготвување на финансиските/финансискиот извештај за изборната кампања почитувајќи ги сите видови/извори на финансирање на изборната кампања кога не секогаш истите предизвикуваат паричен прилив на трансакциската сметка;
- доуредување на Изборниот законик со што во делот на Казни и прекршочни одредби ќе бидат предвидени глоби и за електронските медиуми (електронските портали) во случај за недоставување на Извештајот за рекламниот простор искористен од секој учесник во изборната кампања и средствата кои се платени и се побаруваат по таа основа;
- одредување на орган за спроведување на обуки поврзани со обврските за финансиско известување, со што ќе се придонесе за подобрување на транспарентноста за навремено информирање на јавноста за финансирањето на изборната кампања;
- номотехничко уредување на Изборниот законик поради тоа што одредени точки на одредени членови немаат следственост и во исто време во самите одредби на одредени членови има погрешно повикување и
- Собранието на Република Северна Македонија да ја задолжи Законодавно - правната комисија на Собранието на Република Северна Македонија да утврди пречистен текст на Изборниот законик и истиот термилошки да го усогласи со уставот и со правниот систем.

Надлежните институции потребно е да преземат активности за надминување на утврдените системски слабости.

Од страна на овластеното лице добиени се забелешки на Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор. Забелешките се разгледани и оценето е дека дел од забелешките претставуваат известување односно образложенија за причините за констатираните состојби кои овластениот државен ревизор ги имаше во предвид во текот на ревизијата, една забелешка не се прифаќа, додека една забелешка се прифаќа, поради техничка грешка.

---

Ревизорски тим:

1. А. Мисир
2. Н. Трајков

Овластен државен ревизор

3

**ГРУПА ИЗБИРАЧИ МАРЈАНЧО АРАНЃЕЛОВ НОСИТЕЛ НА ЛИСТА НА  
КАНДИДАТИ ЗА ЧЛЕНОВИ НА СОВЕТ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2021 ГОДИНА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

---

**1. Вовед**

- 1.1. Државниот завод за ревизија имаше обврска да изврши ревизија на Вкупниот финансиски извештај со спецификација на трошоците за приходите и расходите во изборната кампања, заедно со ревизија на усогласеност на сметката на Група избирачи Марјанчо Аранѓелов носител на листа на кандидати за членови на совет на Општина Кавадарци, локални избори 2021 година Општина Кавадарци.
- 1.2. Ревизијата на финансискиот извештај од точка 1.1. на овој извештај се врши согласно член 22 став 1 од Законот за државната ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија за 2022 година, согласно член 23 од Законот за државната ревизија.
- 1.3. Не е вршена ревизија ниту сме издале извештај за финансискиот извештај за сметката на група избирачи Марјанчо Аранѓелов носител на листа на кандидати за членови на совет на Општина Кавадарци, локални избори 2021 година Општина Кавадарци, поради тоа што сметката е отворена за еден изборен процес.
- 1.4. Одговорност за неизготвениот финансиски извештај од точка 1.1. на овој извештај, е одговорност на Група избирачи Марјанчо Аранѓелов носител на листа на кандидати за членови на совет на Општина Кавадарци, локални избори 2021 година Општина Кавадарци, застапувана од:
- Марјанчо Аранѓелов, овластено лице.
- Оваа одговорност вклучува дизајнирање, имплементација и одржување на интерна контрола која што е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансискиот извештај којшто е ослободен од материјално погрешни прикажувања, без разлика дали се резултат на измами или грешки; избор и примена на соодветни сметководствени политики, како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во околностите.
- Раководството на субјектот е исто така одговорно за осигурување дека активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансискиот извештај се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.
- 1.5. Одговорност на ревизорите е да изразат мислење за финансиските извештаи од точка 1.1. врз основа на извршената ревизија. Оваа одговорност вклучува и изразување мислење за тоа, дали активностите, финансиските трансакции и информации рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

---

Ревизорски тим:

1. Атанасов  
2. Атанасов

Овластен државен ревизор

Ју

4



**ГРУПА ИЗБИРАЧИ МАРЈАНЧО АРАНЃЕЛОВ НОСИТЕЛ НА ЛИСТА НА  
КАНДИДАТИ ЗА ЧЛЕНОВИ НА СОВЕТ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2021 ГОДИНА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

---

Оваа одговорност вклучува извршување на постапки за добивање ревизорски докази за тоа дали приходите и трошоците се користени за планираните намени утврдени од страна на законодавецот. Таквите постапки вклучуваат и проценка на ризикот од неусогласеност.

Ревизијата е извршена во согласност со Ревизорските стандарди на Врховните ревизорски институции (ISSAI). Овие стандарди налагаат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата со цел да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на достатни соодветни ревизорски докази како поткрепа на нашите заклучоци. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризикот од материјална неусогласеност, без разлика дали е резултат на измами или грешки.

При проценка на ризикот, ревизорот ги разгледува внатрешните контроли релевантни за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи со цел да се дизајнираат ревизорски постапки кои се соодветни во околностите, но не за целите на изразување на мислење за ефективност на внатрешните контроли на општината. Ревизијата исто така вклучува оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствени проценки направени од страна на овластеното лице на учесникот во изборната кампања, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.



Заради прашањата опишани во точка 3 – Наоди и препораки, ние не бевме во можност да добиеме достатен соодветен ревизорски доказ за да обезбедиме основа за изразување ревизорско мислење.

## 2. Цели, заснованост и период на вршење на ревизијата

2.1. Цел на ревизијата на финансискиот извештај е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали финансискиот извештај земен како целина е ослободен од материјално погрешни прикажувања било поради измама или поради грешка, овозможувајќи му на ревизорот да изрази мислење за тоа дали финансискиот извештај е изготвен, во сите материјални аспекти, во согласност со применливата рамка за финансиско известување и да известува за финансискиот извештај и да комуницира, во согласност со ревизорските наоди.

Цел на ревизијата на усогласеност во врска со ревизијата на финансискиот извештај е ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали активностите, финансиските трансакции и информациите рефлектирани во финансискиот извештај се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики и да ја известува законодавната власт и други соодветни тела за наоди и расудувања.

Ревизорски тим:

1. 
2. 

Овластен државен ревизор



**ГРУПА ИЗБИРАЧИ МАРЈАНЧО АРАНЃЕЛОВ НОСИТЕЛ НА ЛИСТА НА  
КАНДИДАТИ ЗА ЧЛЕНОВИ НА СОВЕТ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2021 ГОДИНА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

---

2.2. Вкупниот финансиски извештај со спецификација на трошоците за приходите и расходите во изборната кампања треба да е составен според применливата рамка за финансиско известување во Република Северна Македонија.

2.3. Ревизијата од точка 1.1. погоре е планирана и извршена во периодот од 11.08.2022 до 22.08.2022 година, од тим на Државниот завод за ревизија во состав:

- Татјана Димитровска, помошник на главниот државен ревизор и овластен државен ревизор;
- м-р Адмирим Џафери, виш ревизор и
- Александар Трајков, виш ревизор.

### 3. Наоди и препораки

Прашањата кои ги покрива овој извештај беа дискутирани на завршниот состанок со овластеното лице на учесникот во изборната кампања, одржан на ден 26.08.2022 година.

Од страна на овластеното лице на Група избирачи Марјанчо Аранѓелов носител на листа на кандидати за членови на совет на Општина Кавадарци, локални избори 2021 година Општина Кавадарци, доставени се забелешки на Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор број 13-326/1 од 10.02.2023 година, заведени во Државниот завод за ревизија под број 13-326/3 од 28.03.2023 година. Забелешките се однесуваат на ставовите 3, 5 и 7 од Резимето на точката 1.4. 3.1.1. и 5.1. Забелешките се разгледани и оценето е дека дел од забелешките претставуваат известување односно образложенија за причините за констатираните состојби кои овластениот државен ревизор ги имаше во предвид во текот на ревизијата, една забелешка не се прифаќа, додека една забелешка се прифаќа, поради техничка грешка.

Забелешките на субјектот и одговорот на забелешките на Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор се составен дел на Конечниот извештај.

**Констатирани се следните состојби:**

#### 3.1. Усогласеност со закони и прописи

3.1.1. Во Изборниот законик утврдени се роковите во кои учесникот во изборната кампања е должен да поднесе Извештај со спецификација за трошоците за приходите и расходите на трансакциската сметка за изборната кампања од денот на нејзиното отворање до завршувањето на изборниот круг, финансиски извештај за, како и роковите за поднесување на 2 (два) извештаи со образец за примени донации на трансакциска сметка за финансирање на изборната кампања. Учесникот во изборната кампања, извештаите треба да ги достави до ДИК, ДЗР и ДКСК, кои се должни да ги објават на своите веб страници, а

Ревизорски тим:

1. Атанаси  
2. Андреј

Овластен државен ревизор 6

Ја

**ГРУПА ИЗБИРАЧИ МАРЈАНЧО АРАНЃЕЛОВ НОСИТЕЛ НА ЛИСТА НА  
КАНДИДАТИ ЗА ЧЛЕНОВИ НА СОВЕТ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2021 ГОДИНА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

вкупниот финансиски извештај и до Собранието на Република Северна Македонија и Советот на општината.

Со увид во доставената и расположлива документација констатиравме дека учесникот во изборната кампања до надлежните органи нема доставено ниту еден од предвидените извештаи и тоа:

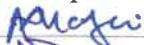

- не е изготвен не е доставен Извештај со спецификација на трошоците за приходите и расходите на трансакциската сметка за изборна кампања од денот на нејзиното отворање до завршувањето на првиот изборен круг, што не е во согласност со член 84-б став 1 од Изборниот законик;
- не е изготвен и не е доставен Извештај со образец за примените донации на трансакциската сметка за финансирање на изборната кампања (од единаесеттиот ден од изборната кампања до завршување на изборната кампања), што не е во согласност со член 84-б став 2 од Изборниот законик
- не е изготвен и не е доставен Извештај со образец за примените донации на трансакциската сметка за финансирање на изборната кампања еден ден по завршување на изборната кампања што не е во согласност со член 84-б став 3 од Изборниот законик и
- со член 85 став 1 и 3 е пропишано дека учесникот во изборната кампања веднаш, а најдоцна во рок од 30 дена од денот на затварање на трансакциската сметка, потребно е да поднесе финансиски извештај за изборната кампања до ДЗР, ДКСК, ДИК, Собрание на Република Северна Македонија и Совет на општината. Со увид во доставената документација констатиравме дека истиот не е доставен до надлежните институции.

Со примена на ревизорски постапки и техники, извршивме увид во доставената документација од ДИК (склучен договор помеѓу учесникот во изборната кампања и радиодифузерот, договор за асигнација, медиа план од учесникот во изборната кампања и извештајот за реализирани услуги изготвен од радиодифузерот потврден од АААВМУ и фактура од страна на радиодифузерот) при што констатиравме дека учесникот во изборната кампања има користено средства од Буџетот на Република Северна Македонија за платено политичко рекламирање во вкупен износ од 18 илјади денари.

Имајќи ја во предвид состојбата на неизготвувањето на финансискиот извештај за изборната кампања во законски утврдениот рок, што придонесува за не прикажување на расходите и приходите реализирани за потребите на изборната кампања, ревизијата не се увери во целосноста на приходите и расходите на трансакциската сметка за изборната кампања.

Ревизијата не дава препорака бидејќи се работи за група на граѓани кои еднократно за оваа изборна кампања го поддржуваат кандидатот.

Ревизорски тим:

1. 
2. 

Овластен државен ревизор



**ГРУПА ИЗБИРАЧИ МАРЈАНЧО АРАНЃЕЛОВ НОСИТЕЛ НА ЛИСТА НА  
КАНДИДАТИ ЗА ЧЛЕНОВИ НА СОВЕТ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2021 ГОДИНА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

---

**Основ за изразување на мислење**

Вкупен ефект од изнесените наоди, кои се основ за изразување мислење, во точката 3.1. се однесува на не изготвени и не доставени извештаи за изборната кампања до надлежните институции, се одрази на даденото мислење на ревизијата.

**4. Ревизорско мислење**

**Мислење за финансиски извештај**

Според наше мислење, поради значењето на прашањата изнесени во точката 3.1. ние не бевме во можност да добиеме достатни соодветни ревизорски докази за да обезбедиме основа за нашето ревизорско мислење. Согласно на тоа, ние не изразуваме мислење за финансискиот извештај на сметката на група избирачи Марјанчо Аранѓелов носител на листа на кандидати за членови на совет на Општина Кавадарци, локални избори 2021 година Општина Кавадарци.

**Мислење за усогласеност со закони и прописи**

Поради ограничување на делокругот објаснет во точката 3.1., ние не сме во можност да изразиме мислење за тоа дали активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансискиот извештај на сметката на група избирачи Марјанчо Аранѓелов носител на листа на кандидати за членови на совет на Општина Кавадарци, локални избори 2021 година Општина Кавадарци, се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

**5. Нагласување на прашања за неизвесност и континуитет**

- 5.1. Со член 76-д од Изборниот законик<sup>1</sup> е уредено дека за исполнување на законските обврски на радиодифузерите, печатените медиуми и електронските медиуми (интернет портали) во делот на објавувањето на платено политичко рекламирање на учесниците во изборниот процес, финансиски средства се обезбедуваат од Буџетот на Република Северна

---

<sup>1</sup> „Службен весник на Република Македонија“ бр. 40/06, 136/08, Испр. 155/08, 44/11, 51/11, 142/12, 31/13, 34/13, 14/14, Испр. 30/14, 31/15, 196/15, 35/16, 97/16, 99/16, 136/16, 142/16, 57/17, 67/17, 125/17, 35/18, 99/18, 140/18, 208/18, 27/19, и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 98/19, 146/19, 42/20, 72/20, 160/20, 74/21 и 215/21

Ревизорски тим:

1.   
2. 

Овластен државен ревизор



8



**ГРУПА ИЗБИРАЧИ МАРЈАНЧО АРАНЃЕЛОВ НОСИТЕЛ НА ЛИСТА НА  
КАНДИДАТИ ЗА ЧЛЕНОВИ НА СОВЕТ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2021 ГОДИНА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

---

Македонија. ДИК ги исплаќа трошоците за објавеното платено политичко рекламирање врз основа на доставена фактура од страна на радиодифузерите, печатените медиуми и електронските медиуми (интернет портали) во рок од 30 дена од објавување на конечните резултати.

Постапката на исплата на средствата<sup>1</sup> се врши согласно склучени договори помеѓу учесниците во изборната кампања и Договори за асигнација<sup>2</sup> помеѓу учесникот во кампањата (асигнант), ДИК (асигнат) и радиодифузерите (асигнатор), со кои учесникот во изборната кампања ја овластува ДИК во негово име да им исплати на радиодифузерите, печатените медиуми и електронските медиуми (интернет портали) определен паричен износ на средства врз основа на доставен договор, фактура, медиа план од учесникот во изборната кампања и Извештај за реализирани услуги изготвен од радиодифузерите.

Ревизијата истакнува дека на ден 24.03.2022 година склучен е договор<sup>3</sup> со 40 (четириесет) учесници во изборниот процес Локални избори 2021 година за распределба на финансиските средства од платено политичко рекламирање помеѓу политичките партии и кандидатите кои можат да искористат најмногу 3% од средствата. Имајќи го во предвид времето на склучување на договорот, односно истиот е склучен со задоцнување, се оневозможува ДИК средствата за платено политичко рекламирање да ги исплати во законски утврдениот рок од 30 дена од денот на објавување на конечните резултати, односно најдоцна до 10.12.2021 година, односно ДИК трошоците за објавено политичко рекламирање ги исплатила после законски утврдениот рок<sup>4</sup>, односно на ден 30.05.2022 година.

Имајќи го во предвид наведеното, утврдивме дека при вршење на платниот промет со користење на платен инструмент „асигнација“ на учесникот во изборната кампања не му е овозможено примена на одредбите на член 17 и 18 од Законот за платниот промет<sup>5</sup>, како и одредбите од дел II, точка 8.4 потточка 18, став 6 од Упатството за формата и содржината на платните инструменти за

---



<sup>2</sup> Член 1059 од Законот за облигационите односи „Со упатување (асигнација) едно лице, упатувач (асигнат) овластува друго лице, упатеник, (асигнант), за негова сметка да изврши нешто за определено трето лице, примач на упатување (асигнатор), а него го овластува да го прими тоа извршување од свое име“

<sup>3</sup> Договор за распределба на финансиски средства од платено политичко рекламирање од спроведените Избори за членови на совет на општините и совет на Град Скопје и градоначалници на општините и Градоначалник на Град Скопје помеѓу политичките партии кои не се застапени во Собранието на Република Македонија или кандидати број 03-715/1 од 24.03.2022 година

<sup>4</sup> 10.12.2021 година

<sup>5</sup> „Службен весник на Република Македонија“, број 113/07, 22/08, 159/08, 133/09, 145/10, 35/11, 11/12, 59/12, 166/12, 170/13, 153/15, 199/15, 193/17 и „Службен весник на Република Северна Македонија“, број 7/19 и 31/20

Ревизорски тим:

1.   
2. 

Овластен државен ревизор 9





**ГРУПА ИЗБИРАЧИ МАРЈАНЧО АРАНЃЕЛОВ НОСИТЕЛ НА ЛИСТА НА  
КАНДИДАТИ ЗА ЧЛЕНОВИ НА СОВЕТ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2021 ГОДИНА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

исплатени во претходниот месец и објавени од Државниот завод за статистика, кој износ не смее да биде кумулиран повеќе од еднаш годишно.

Со донесувањето на Законот за изменување и дополнување на Изборниот законик од 16.02.2020 година, во член 83 став 2 уредено е дека изборната кампања може да се финансира и од:

- донации на политичка партија,
- физички лица во висина од 3.000 евра во денарска противвредност и
- правни лица во висина од 30.000 евра во денарска противвредност.

Ревизијата укажува дека во услови на дадена законска можност за финансирање на изборната сметка со донации на политичката партија потребно е допрецизирање на член 83 од Изборниот законик, во делот на финансирање на изборниот процес од донации од политичка партија, во однос на поединечните и вкупните лимити на средства.

- 6.2. Со донесување на Законот за изменување и дополнување на Изборниот законик од 15.09.2021 година („Службен весник на Република Северна Македонија број 215/21“) се изврши измена на член 76-д став 5 со која се утврди висината на вкупните средствата кои ќе се обезбедуваат од Буџетот на Република Северна Македонија за платеното политичко рекламирање и нивната распределба по одделните учесници во изборната кампања, кои не смеат да ја надминат сумата од 2 (две) евра во денарска противвредност без пресметан ДДВ, по запишан избирач од вкупно запишани избирачи на територијата на Република Северна Македонија, а за локални избори дополнително по 1 (едно) евро во денарска противвредност без пресметан ДДВ по запишан избирач на територијата на општината каде се одржува втор круг на гласање и за претседателски избори доколку има втор круг дополнително по 1 (едно) евро во денарска противвредност без пресметан ДДВ по запишан избирач од вкупно запишани избирачи на територијата на Република Северна Македонија.

Во однос на критериумите кои ќе се применуваат при распределба на овие средства по одделните учесници во изборната кампања, утврдена е распределба на вкупните средства по претходен писмен договор на следниов начин:

- најмногу 45% од средствата може да искористат двете најголеми политички партии од позицијата кои на последните избори за пратеници во Собранието на Република Македонија освоиле најмногу гласови;
- најмногу 45% од средствата може да искористат двете најголеми политички партии во опозиција кои на последните избори за пратеници во Собранието на Република Македонија освоиле најмногу гласови;
- најмногу 7% од средствата може да искористат политичките партии во Собранието на Република Македонија кои на последните избори за пратеници не освоиле доволно пратеници да формираат пратеничка група и

Ревизорски тим:

1. 
2. 

Овластен државен ревизор



11

**ГРУПА ИЗБИРАЧИ МАРЈАНЧО АРАНЃЕЛОВ НОСИТЕЛ НА ЛИСТА НА  
КАНДИДАТИ ЗА ЧЛЕНОВИ НА СОВЕТ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2021 ГОДИНА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

---

- најмногу 3% од средствата може да искористат политичките партии кои не се застапени во Собранието на Република Македонија или кандидати.

Ревизијата смета дека потребно е да се доуреди член 76-д став 5 и тоа во делот на:

- распределбата на вкупните средства за платено политичко рекламирање според принципот 45%, 45%, 7% и 3% не обезбедува објективни критериуми за распределба на јавните средства, давајќи значителна предност на најголемите парламентарни партии, притоа ограничувајќи ги можностите на останатите партии и независните кандидати да ги претстават своите програми на радиодифузерите, електронските и печатените медиуми;
- одредбата за склучување на претходен писмен договор помеѓу учесниците во изборната кампања создава можност распределбата на средствата за платено политичко рекламирање да се врши на различен начин и % помеѓу политичките партии во позиција/опозиција,/политичките партии во Собранието на Република Северна Македонија кои на последните избори за пратеници не освоиле доволно пратеници да формираат пратеничка група/политичките партии кои не се застапени во Собранието или кандидати, без притоа да постои јасно утврдени мерливи критериуми за распределба на овие средства и
- во пропишаниот начин на утврдување на вкупните средства за локалните избори, кои не смеат да ја надминат сумата од 2 (две) евра во денарска противвредност без пресметан ДДВ, по запишан избирач од вкупно запишани избирачи на територијата на Република Северна Македонија, а за локални избори дополнително по 1 (едно) евро во денарска противвредност без пресметан ДДВ по запишан избирач на територијата на општината каде се одржува втор круг на гласање, отсуствува утврдување на јасни критериуми дали дополнителни средства за втор круг од локалните избори ќе се обезбедат од вкупно запишани избирачи на територијата на општините во кои се одржува втор круг на гласање, независно од тоа дали учесниците во изборниот процес настапуваат со свои кандидати во општините каде се одржува втор круг на гласање.

Имајќи го во предвид наведеното, потребно е надлежните органи да преземат активности за доуредување на одредбите на член 76-д од Изборниот законик во делот на обезбедување и распределба на средствата од Буџетот на Република Северна Македонија наменети за платено политичко рекламирање.

6.3. Во член 75 став 5 од Изборниот законик е пропишано дека „радиодифузерите, печатените медиуми и електронските медиуми (интернет порталите), како и нивните поврзани лица не смеат на било каков начин да финансираат или да даваат донации на политичките партии“. Како поврзани лица се сметаат лицата дефинирани во членот 36 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски

Ревизорски тим:

1. 
2. 

Овластен државен ревизор 12





**ГРУПА ИЗБИРАЧИ МАРЈАНЧО АРАНЃЕЛОВ НОСИТЕЛ НА ЛИСТА НА  
КАНДИДАТИ ЗА ЧЛЕНОВИ НА СОВЕТ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2021 ГОДИНА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

---

услуги.

Дефинираниот опфат на поврзани лица го отежнува нивното препознавање во случај кога истите ќе се јават како донатори во изборна кампања.

Поради наведеното ревизијата смета дека е потребно во Изборниот законик да се уреди начинот на кој донаторите ќе докажат/потврдат дека не се „поврзани лица“, со радиодифузерите, печатените медиуми и електронските медиуми (интернет порталите) при финансирање или давање донации на политичките партии.

6.4. Во член 85 став 5 од Изборниот законик уреден е начинот на постапување на група избирачи како учесници во изборна кампања, во случаи кога постои вишок на собрани средства на сметката за изборна кампања, за кои е предвидено да се подарат во добротворни цели.

Ревизијата смета дека постои потреба од законско регулирање на одредбите од член 85 од Изборниот законик, во делот на начинот на постапување за случаите кога во Вкупниот финансиски извештај се прикажани:

- вишок на собрани средства, кога како учесник во изборната кампања не се јавува само група на избирачи, туку и политичка партија или коалиција, со што ќе се обезбеди еднакво постапување за сите учесници во изборната кампања дефинирани во член 2 став 1 точка 14 од Изборниот законик и
- неплатени обврски, во насока на пропишување на одредба со која ќе се уреди дека учесникот во изборната кампања може да преземе обврски само во рамки на обезбедените средства, имајќи го притоа во предвид член 71, став 10 од Изборниот законик, во кој е уредено дека сите трошоци за кампањата исклучиво ќе се покријат од средствата на сметката за изборна кампања.

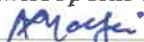

6.5. За Изборот за членови на советите на општините и советот на Градот Скопје и за градоначалници на општините и градоначалник на Градот Скопје 2021 година, Советот на АААВМУ со цел обезбедување прецизни правила за дозволеното времетраење на платеното политичко рекламирање на реален час емитувана програма има донесено Упатство<sup>8</sup> со кое е уредено дека „*подносителите на листи кои јавно декларираат поддршка на кандидати од група избирачи за општините и Градот Скопје, а во кои немаат свои кандидати, можат дел од своето закупено време за платено политичко рекламирање да користат за рекламирање на овие кандидати, притоа јасно означувајќи дека тие се нарачателите на рекламирањето, а не кандидатите кои ги поддржуваат*“.

Со извршената анализа на одредбите од Изборниот законик ревизијата констатира дека со истиот не е пропишана обврска за донесување на наведеното упатство од страна на АААВМУ, а со тоа и уредување на работи поврзани со изборните активности надвор од законот.

---

<sup>8</sup> Упатство за платено политичко рекламирање за локалните избори за 2021  
број 01-3487/1 од 24.09.2021

Ревизорски тим:

1. 
2. 

Овластен државен ревизор 13



**ГРУПА ИЗБИРАЧИ МАРЈАНЧО АРАНЃЕЛОВ НОСИТЕЛ НА ЛИСТА НА  
КАНДИДАТИ ЗА ЧЛЕНОВИ НА СОВЕТ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2021 ГОДИНА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

---

Имајќи го во предвид наведеното, ревизијата смета дека е потребно да се преземат мерки за доуредување на Изборниот законик и тоа во делот дали може коалиција или политичка партија да поддржи независен кандидат - група избирачи и да ги користи доделените средства за платено политичко рекламирање за независниот кандидат - група избирачи, доколку може во кои услови и на кој начин и дали при таквата поддршка истиот има право да ги користи и средствата што му следуваат како независен кандидат.

Исто така потребно е во Изборниот законик да се утврдат одредби со кои јасно ќе се определи дали и за кои надлежности ААВМУ има право да донесува подзаконски акти кои се однесуваат на регулирањето на изборниот процес вклучително и платеното политичко рекламирање притоа имајќи предвид дека со подзаконски акти не може да се доделуваат права и/или да се наметнуваат обврски кои не се предвидени со закон.

#### **Рекламни паноа и билборди**

- 6.6. Во Конечните извештаи за извршените ревизии на Вкупниот финансиски извештај за приходите и расходите на сметките на учесниците во изборната кампања во минати години, овластениот државен ревизор ја истакна состојбата со закупот на рекламни паноа и билборди, како платено политичко рекламирање на учесниците во изборната кампања и потребата за изготвување и доставување на извештаи за искористените рекламни паноа и билборди и средствата кои се платени или се побаруваат по таа основа, од страна на правните лица кои стопанисуваат со рекламните паноа и билборди, општините во Републиката и градот Скопје.

Со донесувањето на Законот за изменување и дополнување на Изборниот законик во февруари 2020 година, („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 42/2020) извршено е дополнување на член 78-а, став 8, каде е уредено дека правните лица кои стопанисуваат со рекламните паноа и билборди се должни да поднесат извештај за доделените локации за секој учесник во изборната кампања, средствата кои се побаруваат од секој учесник како и средствата кои се наплатени, но не е пропишана наведената обврска и за општините во Република Северна Македонија и градот Скопје да изготват и достават извештај за искористените рекламни паноа и билборди и средствата кои се платени или се побаруваат по таа основа, поради што отежнато е потврдувањето на исплатените средства за закуп на рекламни паноа и билборди.

За надминување на утврдената состојба односно за зголемување на транспарентноста на вкупното и поединечното политичко рекламирање на учесниците во изборната кампања, потребно е надлежните органи да преземат

Ревизорски тим:

1. Анѓели
2. Анѓели

Овластен државен ревизор 14

Анѓели

**ГРУПА ИЗБИРАЧИ МАРЈАНЧО АРАНЃЕЛОВ НОСИТЕЛ НА ЛИСТА НА  
КАНДИДАТИ ЗА ЧЛЕНОВИ НА СОВЕТ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2021 ГОДИНА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

---

активности за доуредување на одредбите од Изборниот законик во делот на пропишување на обврската за доставување на извештај за искористените рекламни паноа и билборди од страна на општините во Република Северна Македонија и градот Скопје.

**Следење на медиумско претставување на учесниците во изборна кампања на електронските медиуми (интернет портали)**

6.7. Со измените и дополнувањата на Изборниот законик од 30.07.2018 година извршено е менување на член 76-в со кој за електронските медиуми (интернет портали) наместо Агенцијата, ДИК добива надлежности во делот на следење и известување за изборното медиумско претставување на електронските медиуми (интернет портали), како и покренување на прекршочни постапки против истите во случај на непостапување по законикот.

Со измените и дополнувањата на Изборниот законик од февруари 2019 година и февруари 2020 година, сите горенаведени активности кои треба да ги спроведува ДИК во однос на надзорот на интернет порталите се бришат, без определување на институција надлежна за следење и надзор на изборното медиумско претставување преку интернет порталите.



Истакнуваме дека останата е законската обврска електронски медиуми (интернет портали) да се регистрираат во Регистарот на електронски медиуми (интернет портали) кои обезбедуваат платено политичко рекламирање за учесниците во изборната кампања, кој го води ДИК, да доставуваат ценовници и Извештај за рекламниот простор искористен од секој од учесниците во изборната кампања и средствата кои се платени или се побаруваат по таа основа.

Наведената состојба упатува на потреба во Изборниот законик да се определи надлежен орган за следење и известување за изборното медиумско претставување на електронските медиуми (интернет портали).

6.8. Согласно одредбите на член 76-д став 11 од Изборниот законик, уредено е дека за закуп на рекламен простор на електронски медиуми потребно е доказ за застапеност на банерот на електронскиот медиум односно примерок (принт скрин) од објавениот банер со јасно видлив и читлив датум, како и писмени изјави за реализирани импресии за секој ден од периодот за кој е закупен рекламниот простор на електронскиот медиум.

Истакнуваме дека со приложување на примерок (принт скрин) од секој објавен банер и писмените изјави за реализирани импресии не се обезбедува доволен и веродостоен доказ за реално потврдување на периодот на рекламирање и количината на реализирани импресии во дадениот период, имајќи ја во предвид можноста електронските медиуми (порталите) самостојно да го менуваат датумот на објава на банерите (фиксни и импресии). Исто така, прилог

Ревизорски тим:

1.   
2. 

Овластен државен ревизор 15



**ГРУПА ИЗБИРАЧИ МАРЈАНЧО АРАНЃЕЛОВ НОСИТЕЛ НА ЛИСТА НА  
КАНДИДАТИ ЗА ЧЛЕНОВИ НА СОВЕТ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2021 ГОДИНА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

---

писмените изјави за реализирани импресии за секој ден од периодот за кој е закупен рекламниот простор на електронскиот медиум (интернет портал) не претставуваат сигурен доказ со кои би се потврдил бројот на реализирани импресии во услови кога не е уредена законска обврска за користење на софтвер кој ќе има техничка можност за собирање на метрички и статистички податоци за активност на банерите.

Имајќи го во предвид наведеното ревизијата смета дека е потребно да се дополнат одредбите од Изборниот законик и да се определи надлежна институција за воспоставување на интероперабилен систем за размена и контрола на податоци за активност на банерите во кои ќе бидат вклучени сите засегнати страни.

- 6.9. Во член 69-а од Изборниот законик е уредено дека за изборна кампања се смета јавно собирање и други јавни настани организирани од страна на учесникот во изборната кампања, јавно истакнување на плакати, видео презентации на јавни места, изборно медиумско и интернет претставување, дистрибуирање на печатени материјали и јавно претставување на потврдените кандидати од надлежните изборни органи и нивните програми.

Истакнуваме дека за интернет претставувањето кое учесниците во изборната кампања го вршат преку социјалните мрежи не е уреден начинот на организирање, плаќање, следење и известување до надлежните органи за овој вид на изборно претставување.

- 6.10. Електронските медиуми (интернет портали) согласно Изборниот законик се форма на платено политичко рекламирање кои овозможуваат директен пристап на учесниците во изборната кампања до избирачите, преку кои за паричен надоместок од Буџетот на Република Северна Македонија се промовираат изборните програми, ставови и кандидати.

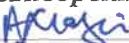
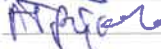
Согласно одредбите на наведениот закон, вкупната сума која еден учесник може да ја потроши за медиумско претставување на сите електронски медиуми печатени медиуми, не може да опфаќа повеќе од 25% од распределените финансиските средства за платено политичко рекламирање.

Ревизијата истакнува дека во Република Северна Македонија не постои законско решение со кое се пропишуваат основните начела и услови што треба да бидат исполнети од страна на интернет порталите за вршење на дејноста.

Исто така со одредбите на Изборниот законик не се утврдени критериуми и услови за квалификација на статусот на интернет медиумите да вршат рекламирање (период на работење како правно лице, сопственичка структура или формат на медиум).

Имајќи во предвид дека интернет порталите претставуваат доминантна форма

Ревизорски тим:

1. 
2. 

Овластен државен ревизор



16



**ГРУПА ИЗБИРАЧИ МАРЈАНЧО АРАНЃЕЛОВ НОСИТЕЛ НА ЛИСТА НА  
КАНДИДАТИ ЗА ЧЛЕНОВИ НА СОВЕТ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2021 ГОДИНА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

---

за рекламирање на учесниците во изборната кампања, како и дека за истите се алоцираат значителен износ на државни средства, ревизијата смета дека е потребно во Изборниот законик да се доуредат условите и критериумите кои е потребно да ги исполнат електронските медиуми за да имаат можност да користат средства за политичко рекламирање од Буџетот на Република Северна Македонија.

6.11. Со член 76-д, точка 6 од Изборниот законик уредено е дека сумата која може да се исплати на еден електронски медиум (интернет портал) и печатени медиуми од еден учесник во изборниот процес, не може да биде поголема од 15.000 (петнаесет) илјади евра во денарска противвредност без вклучен ДДВ.

Ревизијата укажува дека со ваквото законско решение се овозможува едно правно лице со повеќе интернет портали да добие онолку максимални суми колку што има портали.

Имајќи го во предвид наведеното, ревизијата е на мислење дека е потребно законски да се пропишат јасни и прецизни критериуми за распределба на буџетските средства наменети за платено политичко рекламирање на електронските медиуми (интернет портали).

#### **Рок за уплата на донации**

6.12. Во Конечните извештаи за извршените ревизии на Вкупниот финансиски извештај за приходите и расходите на сметките на учесниците во изборната кампања во минати години, овластениот државен ревизор ја истакнуваше потребата од преиспитување на крајниот рок за уплата на донации за финансирање на изборната кампања кој согласно член 71 став 6 од Изборниот законик е предвиден до денот на затворање на трансакциската сметка.

Со донесувањето на Законот за изменување и дополнување на Изборниот законик од 16.09.2021 година, во член 14 извршена е измена на член 71 став 11 од Изборниот законик со што се менува рокот за затворање на трансакциската сметка односно истиот е определен на 45 дена наместо претходно утврдените 60 дена.

Истакнуваме дека и покрај намалувањето на рокот на затворање на трансакциската сметка и понатаму оставена е можноста за уплата на донации и по објавување на конечното на резултатите од изборната кампања.

Исто така Извештај со образец за примените донации на трансакциската сметка за финансирање на изборната кампања, кој учесникот во изборната кампања е должен согласно член 84-б став 3 од Изборниот законик да го достави до надлежните институции еден ден по завршување на изборната кампања, не ги содржи сите уплатените донации односно донациите за период од 45 дена и

---

Ревизорски тим:

1. Василе  
2. Андреј

Овластен државен ревизор 17

Стефан

**ГРУПА ИЗБИРАЧИ МАРЈАНЧО АРАНЃЕЛОВ НОСИТЕЛ НА ЛИСТА НА  
КАНДИДАТИ ЗА ЧЛЕНОВИ НА СОВЕТ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2021 ГОДИНА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

---

тоа од денот на објавувањето на конечните резултати до денот на затварање на сметката.

Имајќи ги предвид наведените состојбите ревизијата смета дека во Изборниот законик потребно е да се преиспита вака утврдениот краен рок за уплата на донации односно потребно е да се утврди донациите да се уплатуваат најдоцна до денот на завршување на изборната кампања.

#### **Финансиски извештаи**

- 6.13. Со донесувањето на Законот за изменување и дополнување на Изборниот законик во февруари 2020 година, („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 42/2020) извршено е дополнување на член 84-б со став 8, каде е уредено дека „.....„Финансиските извештаи на учесникот во изборната кампања е должен да ги изготви според одредбите на Законот за сметководството за непрофитните организации,.....“

Истакнуваме дека во член 17 од Законот за сметководството за непрофитните организации е уредено дека непрофитните организации се должни да состават основни финансиски извештаи и тоа: биланс на состојбата, биланс на приходи и расходи и белешки кон финансиските извештаи.

Имајќи предвид дека во член 85 став 1 од Изборниот законик е уредено дека „Учесникот во изборната кампања е должен ..... да поднесе Вкупен финансиски извештај со спецификација за трошоците за приходите и расходите во изборната кампања,“ ревизија смета дека потребно е да се изврши доуредување на член 84-б, став 8 од Изборниот законик со кој ќе се даде можност Министерството за финансии со подзаконски акт да го уреди начинот на водење на деловните книги и подготвување на финансиските / финансискиот извештај за изборната кампања почитувајќи ги сите видови / извори на финансирање на изборната кампања кога не секогаш истите предизвикуваат паричен прилив на трансакциската сметка.

Исто така во однос на именувањето на финансискиот извештај „Вкупен финансиски извештај со спецификација за трошоците за приходите и расходите во изборната кампања,“ потребно е во називот да се усогласи терминот „трошоци“ со Законот за сметководството на непрофитните организации.

#### **Казни и прекршочни одредби**

- 6.14. Во член 189-а од Изборниот законик предвидена е глоба во износ од 4.000 евра во денарска противвредност за радиодифузерот или печатениот медиум и глоба во износ од 500 до 1.500 евра во денарска противвредност на одговорниот уредник, кој нема да поднесе извештај за рекламниот простор искористен од секој учесник во изборната кампања и средствата кои се платени или се побаруваат по таа основа, најдоцна 15 дена по денот на завршувањето на

Ревизорски тим:

1.   
2. 

Овластен државен ревизор

18

**ГРУПА ИЗБИРАЧИ МАРЈАНЧО АРАНЃЕЛОВ НОСИТЕЛ НА ЛИСТА НА  
КАНДИДАТИ ЗА ЧЛЕНОВИ НА СОВЕТ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2021 ГОДИНА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

---

изборната кампања предвидено во член 85-а од Изборниот законик. Од причина што прекршочни казни се предвидени само за радиодифузери и печатени медиуми, а не и електронските медиуми (електронските портали) кои исто така имаат обврска за доставување на наведениот извештај, ревизијата е на мислење дека е потребно доуредување на Изборниот законик со што и електронските медиуми (електронските портали) ќе бидат опфатни во делот на Казни и прекршочни одредби.

**Други прашања**

6.15. Системот на финансиско известување за време на изборна кампања е уреден со одредбите на член 84-б и 85 од Изборниот законик, согласно кои учесниците во изборниот процес имаат обврска во различен временски период од изборната кампања до надлежните институции ДИК, ДЗР, ДКСК, Собрание на Република Северна Македонија советот на општините и советот на Градот Скопје да доставуваат извештаи за остварени приходи од сите извори, примени донации, извештај со спецификација на трошоци и вкупен финансиски извештај. Со извршената анализа на искажаните податоци во извештаите утврдивме дека постои различно презентирање на исти податоци, од причина што пополнувањето на наведените извештаи го вршат лица кои не се доволно запознаени со обврските за известување, се доставуваат извештаи со сите податоци за приходите и расходите со кои се располага во моментот, а не оние што се бараат.

Имајќи го во предвид наведеното, ревизијата констатира дека со Изборниот законик не е предвиден орган/институција надлежна за организирање и спроведување на обуки со цел запознавање на учесниците во изборната кампања за нивните обврски и начинот на презентирање на податоците, поради што е потребно доуредување на Изборниот законик во делот на одредување на орган за спроведување на обуки поврзани со обврските за финансиско известување, со што ќе се придонесе за подобрување на транспарентноста за навремено информирање на јавноста за финансирањето на изборната кампања.

6.16. Ревизијата укажува на потреба од номотехничко уредување на Изборниот законик поради тоа што одредени точки на одредени членови немаат следственост и во исто време во самите одредби на одредени членови има погрешно повикување.

6.17. Правната рамка со која се уредува начинот, условите и постапката за избор на претседател на Република Северна Македонија, за избор на пратеници во Собранието на Република Северна Македонија, за членови на советите на општините и Советот на градот Скопје, за избор на градоначалник на општина и градоначалник на градот Скопје, начинот и постапката на евидентирање на

Ревизорски тим:

1. Алија
2. Алија

Овластен државен ревизор 19

Алија

ГРУПА ИЗБИРАЧИ МАРЈАНЧО АРАНЃЕЛОВ НОСИТЕЛ НА ЛИСТА НА  
КАНДИДАТИ ЗА ЧЛЕНОВИ НА СОВЕТ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2021 ГОДИНА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

---

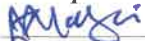

избирачкото право, водење на Избирачкиот список, определување на границите на изборните единици и утврдувањето, менувањето и објавувањето на избирачките места, како и условите за функционирање на избирачките места, се темели на Изборниот законик.

Со извршениот увид во наведените законски акти ревизијата констатира дека до периодот на известување од извршената ревизија истиот е повеќе пати менуван и дополнуван и не постои пречистен текст.

Ревизијата смета дека е потребно Собранието на Република Северна Македонија да ја задолжи Законодавно - правната комисија на Собранието на Република Северна Македонија да утврди пречистен текст на Изборниот законик и истиот термилошки да го усогласи со уставот и со правниот систем.

---

Ревизорски тим:

1. 
2. 

Овластен државен ревизор



20



ГРУПА ИЗБИРАЧИ МАРЈАНЧО АРАНЃЕЛОВ НОСИТЕЛ НА ЛИСТА  
НА КАНДИДАТИ ЗА ЧЛЕНОВИ НА СОВЕТ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2021 ГОДИНА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ОБРАЗЛОЖЕНИЈА КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

---

## 1. ВОВЕД

Врз основ на Решение од Претседателот на Собранието на Република Северна Македонија бр. 09 – 3732/1 од 06 август 2021 година беа распишани избори за членови на советите на општините и советот на градот Скопје и за градоначалници на општините и градоначалник на градот Скопје согласно која е предвидено да се одржат на 17 октомври 2021 година. (прв круг) и 31 октомври 2021 година (втор круг). Согласно Ревидираниот роковник за извршување на изборните дејствија за спроведување на избори за членови на советите на општините и советот на градот Скопје и за градоначалници на општините и градоначалник на градот Скопје<sup>1</sup>, Јавниот увид во Избирачкиот список започнува на 21 август и завршува на 9 октомври, 24:00 часот. Листите на кандидат/и потребно е да се достават до 11 септември до 24:00 часот (член 66 став(4)). Изборната кампања за првиот круг на гласање започнува во 00:00 часот на 27 септември 2021 година и трае до 24:00 часот на 15 октомври. Во случај на втор круг, изборната кампања завршува во 24:00 часот на 29 октомври, а изборниот ден ќе биде на 31 октомври.

Според одредбите од членовите 60, 62, 63, 64, 65, 66 и член 67 од Изборниот законик, а согласно Роковникот на ДИК за извршување на изборните дејствија за спроведување на Локалните избори 2021, бр. 11-1537/1 од 06.08.2021 година, од страна на ОИК односно ИКГС беа потврдени:

- 574 листи на кандидати за членови на советите на општините и членови на советот на градот Скопје, со вкупно 10.658 кандидати за советници.
  - Од нив, за членови на советот на градот Скопје беа потврдени 15 листи на кандидати, со вкупно 675 кандидати за советници. За членови на советите на 80-те општини во Република Македонија беа поднесени 559 листи на кандидати со вкупно 9.983 кандидати за советници.
  
- 297 листи на кандидат за градоначалник на општините и градоначалник на градот Скопје, со вкупно 297 кандидати за градоначалници.
  - Од нив, за градоначалник на градот Скопје беа потврдени 12 листи на кандидати. За градоначалници на 80-те општини во Република Северна Македонија беа поднесени 285 листи на кандидати.

Првиот круг од изборите се одржа на ден 17.10.2021 година.

Вториот круг од изборите се одржа на ден 31.10.2021 година.

По завршување на вториот круг Државната изборна комисија на ден 03.11.2021 година донесе Заклучок за известување за конечност на резултати од гласањето на избор на членови на совет на општините и на Град Скопје и градоначалници на општините и Градоначалник на Град Скопје, по одржан втор изборен круг на ден 31.10.2021 година за соодветните општини бр.08-3062/4 од 03.11.2021 година, Дополна

---

<sup>1</sup> број 11-1537/3 од 17.09.2021 година

ГРУПА ИЗБИРАЧИ МАРЈАНЧО АРАНЃЕЛОВ НОСИТЕЛ НА ЛИСТА  
НА КАНДИДАТИ ЗА ЧЛЕНОВИ НА СОВЕТ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2021 ГОДИНА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ОБРАЗЛОЖЕНИЈА КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

---

на Заклучок за известување за конечност на резултати од гласањето на избор на членови на совет на општините и на Град Скопје и градоначалници на општините и Градоначалник на Град Скопје, по одржано прегласување во прв круг од ден 31.10.2021 година, за соодветните општини бр.08-3062/3 од 05.11.2021 година, Дополна на Заклучок за известување за конечност на резултати од гласањето на избор на членови на совет на општините и на Град Скопје и градоначалници на општините и Градоначалник на Град Скопје, по одржано прегласување во прв круг од ден 31.10.2021 година, за соодветните општини бр.08-3062/5 од 03.11.2021 година и Дополна на Заклучок за известување за конечност на резултати од гласањето на избор на членови на совет на општините и на Град Скопје и градоначалници на општините и Градоначалник на Град Скопје, по одржано прегласување во прв круг од ден 31.10.2021 година, за соодветните општини бр.08-3062/6 од 09.11.2021 година.

Според конечните резултати од гласањето за избор на членови на совет на општина Кавадарци, група избирачи Марјанчо Аранѓелов носител на листа на кандидати за членови на совет на Општина Кавадарци, локални избори 2021 година Општина Кавадарци, нема освоено мандати за советници.

Со решение на Централниот Регистар на Република Северна Македонија на ден 09.09.2021 година, по Решение со деловоден број 31520210000233 извршен е упис на деловен субјект со назив група избирачи Марјанчо Аранѓелов носител на листа на кандидати за членови на совет на Општина Кавадарци, локални избори 2021 година Општина Кавадарци со ЕМБС 7527209.

На ден 14.09.2021 година отворена е денарска трансакциска сметка со број 270075272090194 во Халк Банка АД Скопје, со ЕМБС 7527209 и ЕДБ 4011021519959.

Овластено лице за претставување на политичката партија пред надлежните изборни органи и за располагање со средствата на трансакциската сметка за изборна кампања 2021 година е:

- Марјанчо Аранѓелов, овластено лице.

Група избирачи Марјанчо Аранѓелов носител на листа на кандидати за членови на совет на Општина Кавадарци, локални избори 2021 година Општина Кавадарци, ги нема изготвено и нема доставено следниве извештаи до Државната изборна комисија, Државниот завод за ревизија, Државната комисија за спречување на корупција и Собранието на Република Северна Македонија и тоа:

- Извештај за примени донации на трансакциска сметка за финансирање на изборна кампања од единаесеттиот ден од изборната кампања до завршувањето на изборната кампања во првиот круг на гласање,
- Извештај со спецификација на трошоците за приходите и расходите на трансакциската сметка за изборна кампања од денот на отворање на трансакциската сметка до завршување на првиот круг на гласање,

ГРУПА ИЗБИРАЧИ МАРЈАНЧО АРАНЃЕЛОВ НОСИТЕЛ НА ЛИСТА  
НА КАНДИДАТИ ЗА ЧЛЕНОВИ НА СОВЕТ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2021 ГОДИНА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ОБРАЗЛОЖЕНИЈА КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

---

- Извештајот за примените донации на трансакциската сметка за финансирање на изборната кампања од денот на отворање на трансакциската сметка до крајот на десеттиот ден од изборната кампања и
- Вкупниот финансиски извештај со спецификација за трошоците за приходите и расходите во изборната кампања. За наведениот извештај не приложил писма за достава и до Собрание на Република Северна Македонија и до Совет на општина Кавадарци.

Учесникот во изборната кампања на 22.03.2022 ја затворил трансакциска сметка со број 270075272090194 во Халк Банка АД Скопје, и го избришал и ЕДБ на субјектот регистриран пред надлежен орган.

## 2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

### Отворање и затворање на сметката

- 2.1. Заради прибирање на средства за финансирање на изборната кампања, политичката партија, коалиција, носителот на независна листа од група избирачи, односно лица кои имаат намера да се кандидираат, пред надлежниот орган задолжително обезбедуваат ЕДБ со назнака „за изборна кампања“ и кај носител на платен промет во Република Северна Македонија отвораат трансакциона сметка со назнака „за изборна кампања“ и истите не може да се користат за друга намена.
- 2.2. Политичката партија, коалиција, носителот на независна листа од група избирачи, односно лица кои имаат намера да се кандидираат се должни да обезбедат ЕДБ и да ја отворат трансакционата сметка најдоцна 48 часа по потврдувањето на листата за кандидати, а најрано 48 часа по распишувањето на изборите и во тој рок од 48 часа доказот за обезбеден ЕДБ и отворената трансакциона сметка се доставува до надлежната изборна комисија.
- 2.3. На трансакциската сметка ќе се депонираат сите средства добиени од правни или физички лица за финансирање на изборната кампања.
- 2.4. Донациите во пари и паричните средства за финансирање на изборната кампања се уплатуваат на трансакциската сметка најдоцна до денот на затворање на истата. На трансакциската сметка можат да се пренесуваат и парични средства од основната трансакциска сметка на политичката партија, како и од трансакциска сметка за парични средства обезбедени преку кредит за изборна кампања. Политичката партија може да врши пренос од

ГРУПА ИЗБИРАЧИ МАРЈАНЧО АРАНЃЕЛОВ НОСИТЕЛ НА ЛИСТА  
НА КАНДИДАТИ ЗА ЧЛЕНОВИ НА СОВЕТ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2021 ГОДИНА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ОБРАЗЛОЖЕНИЈА КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

---

трансакциската сметка на основната трансакциска сметка на политичката партија.

- 2.5. Сите средства наменети за финансирање на изборната кампања се уплатуваат на трансакциската сметка и сите трошоци за кампањата исклучиво ќе се покријат од средствата на таа сметка.
- 2.6. Трансакциската сметка се затвара во рок од 45 дена од денот на објавување на конечните изборни резултатаи од одржаните избори за членови на советите на општините и советот на градот Скопје и за градоначалници на општините и за градоначални на градот Скопје.
- 2.7. Изборната кампања може да се финансира од:
- средства од редовната сметка на политичката партија,
  - членарина на политичката партија,
  - донации на политичка партија,
  - физички лица во висина од 3.000 евра во денарска противвредност,
  - правни лица во висина од 30.000 евра во денарска противвредност и
  - кредити на политичката партија наменети за изборна кампања.
- 2.8. Изборната кампања не смее да се финансира од:
- средства од буџетите на општините и градот Скопје, освен ако со Изборниот законик не е поинаку определено,
  - средства од јавни претпријатија и јавни установи, средства од здружение на граѓани, верски заедници, религиозни групи и фондации,
  - средства од странски влади, меѓународни институции, органи и организации на странски држави и други странски лица,
  - средства од претпријатија со мешовит капитал каде што е доминантен странскиот капитал и
  - средства од неидентификувани извори.
- 2.9. Ако висината на донацијата е поголема од дозволената, организаторот на изборната кампања е должен во рок од пет дена од денот на добивањето на донацијата, разликата меѓу дозволената и донираната вредност да ја префрли во Буџетот на Република Северна Македонија.
- 2.10. Ако не може да се утврди потеклото на донацијата, учесникот изборната кампања е должен во рок од пет дена од денот на добивањето на донацијата донираната вредност да ја префрли во Буџетот на Република Северна Македонија.
- 2.11. Како донација се смета и:
- давањето бесплатни услуги на учесникот во изборната кампања;

ГРУПА ИЗБИРАЧИ МАРЈАНЧО АРАНЃЕЛОВ НОСИТЕЛ НА ЛИСТА  
НА КАНДИДАТИ ЗА ЧЛЕНОВИ НА СОВЕТ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2021 ГОДИНА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ОБРАЗЛОЖЕНИЈА КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

---

- давањето услуги на учесникот во изборната кампања за кои плаќа трето лице и
- продажба на стоки или давање на услуги на учесникот на изборната кампања по цени пониски од пазарните.

#### Евиденција на донациите

- 2.12. Учесникот во изборната кампања за време на изборната кампања води регистар на донации со следниве податоци:
- името, односно називот на секој донатор поединечно,
  - видот и вредноста на донацијата и
  - датумот на добивање на донацијата.

#### Расходи за финансирање на избори

- 2.13. За исполнување на законските обврски на радиодифузерите, печатените медиуми и електронски медиуми (интернет портали) во делот на објавувањето на платено политичко рекламирање, финансиски средства се обезбедуваат од средствата на Буџетот на Република Северна Македонија. Овие средства се наменети исклучиво за финансирање на радиодифузерите, печатените медиуми и електронски медиуми (интернет портали) во делот на објавувањето на платено политичко рекламирање на учесниците во изборниот процес.
- 2.14. При финансирањето на изборната кампања, учесникот во изборната кампања може да потроши најмногу до 110 денари по запишан избирач во изборната единица, односно општината за која има поднесено листа на кандидати, односно листа на кандидат, односно листа на кандидат во првиот и вториот круг на гласање

#### Финансиски извештај

- 2.15. Учесникот во изборната кампања е должен во рок од 20 дена од денот на настапување на предизборниот молк за првиот круг и вториот круг на гласање доколку се одржува, да поднесе извештај со спецификација на трошоците за приходите и расходите на трансакциската сметка за изборна кампања од денот на нејзиното отворање до завршувањето на првиот изборен круг.
- 2.16. Учесникот во изборната кампања е должен на единаесеттиот (11) ден од денот на изборната кампања, да поднесе Извештај со образец за примените донации на трансакциската сметка за финансирање на изборната кампања.



ГРУПА ИЗБИРАЧИ МАРЈАНЧО АРАНЃЕЛОВ НОСИТЕЛ НА ЛИСТА  
НА КАНДИДАТИ ЗА ЧЛЕНОВИ НА СОВЕТ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2021 ГОДИНА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ  
ОБРАЗЛОЖЕНИЈА КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

---

- 2.17. Учесникот во изборната кампања е должен еден ден по завршување на изборната кампања да достави Извештај со образец за примените донации на трансакциската сметка за финансирање на изборната кампања.
- 2.18. Учесникот во изборната кампања е должен еден ден пред одржување на вториот круг на гласање, да достави Извештај со образец за примените донации на трансакциската сметка за финансирање на изборната кампања.
- 2.19. Извештаите содржат податоци за име односно назив на донаторот, вид и вредност на донации, датум на добивање на донации и расходите за секоја донација и приходи и расходи за време на изборната кампања, како и податоци за донации примени од трети лица.
- 2.20. Извештаите се поднесуваат до Државната изборна комисија, Државниот завод за ревизија и Државната комисија за спречување на корупцијата, кои се должни да ги објават на своите веб страници.
- 2.21. Финансиските извештаи на учесникот во изборната кампања е должен да ги изготви според одредбите на Законот за сметководството за непрофитни организации.

### **Транспарентност и јавност на информациите**

- 2.22. Учесникот во изборната кампања е должен веднаш, а најдоцна во рок од 30 дена од денот на затворање на трансакциска сметка да поднесе Вкупен финансиски извештај со спецификација за трошоците за приходите и расходите во изборната кампања.
- 2.23. Вкупниот финансиски извештај за изборите за членови на советите на општините и советот на градот Скопје и за градоначалници на општините и за градоначални на градот Скопје. се поднесува до Државната изборна комисија, Државниот завод за ревизија, Државната комисија за спречување на корупцијата, Собрание на Република Северна Македонија и Советот на општината и Советот на градот Скопје.
- 2.24. Вкупниот финансискиот извештај Државната изборна комисија, Државниот завод за ревизија Државната комисија за спречување на корупцијата и Советот на општината јавно ги објавуваат на своите веб страни.

### **3. ПРИХОДИ И РАСХОДИ**

Законскиот застапник на учесникот во изборната кампања нема изготвено и доставено финансиски извештај за изборната кампања.

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА - REPUBLIKA E MAQEDONISE SE VERIUT  
ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА  
ENTI SHTETËTOR I REVIZIONIT  
СКОПЈЕ - ШКУП

Година:	28.03.2023		
Број на документ:			
Код на тип на документ:	Број на:	Помош Број на:	Број на:
	13-526/3		

ДО ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА

НА РСМ

За гос. Виш ревизор

Адмирим Џафери

**ПРЕДМЕТ:**

Произнесување по нацрт извештај од

Марјанчо Аранѓелов

Почитувани

Се произнесувам во врска со Нацрт извештајот за извршена ревизија од ваша страна со ваш број 07 2022 04 131 од февруари 2023 година.

Имено на ден 15.02.2023 примив Нацрт извештај за извршена ревизија на вкупен финансиски извештај со спецификација на трошоци за приходи и расходи во изборна кампања во врска со оддржаните Локални избори за 2021 година за членови на Совет на Општина Кавадарци на кои избори земав учество како носител на листа на кандидати "Група Избирачи Марјанчо Аранѓелов".

Со должно внимание го разгледав изготвениот Нацрт извештај од ваша страна и согласно дадените насоки се произнесувам во врска со неговата содржина.

-Имено, по однос на забелешките од ваша страна дадени на првата страна и тоа во став 3 дека немам изготвено ниту пак доставено извештај со спецификација за Трошоци кои се однесуваат на приходи и расходи на трансакциона сметка за изборот на кампања како извештај за примени донации за финансирање на кампања, најодговорно тврдам дека немав никакви приходи и расходи ниту пак примив донации кое нешто многу лесно може да се провери од увид на податоците во Централниот Регистар на Република Северна Македонија.

Ова уредно го имам доставено до Вас. Доколку сметате за потребно повторно можам да доставам податоци од мојата сметка меѓутоа сметам дека и самите имате можност да ја проверите оваа околност.

-По однос на забелешките од Став 5 на страна 1 за распределба на финансиски средства од платено Политичко рекламирање и исплата на средства од ДИК, не ми е јасно за какви средства станува збор бидејќи немам примено никакви средства.

По однос на последниот пасус од страна 3 на Нацрт извештајот исто така барам да ми појасните на кои надлежни институции алудирате и за какви активности би станало збор.

-Исто така на страна 4 од извештајот во делот 1.4. сметам дека нема одговорност од моја страна бидејќи мојата трансакциона сметка јасно покажува дека немав никакви приходи – расходи и донации и не станува збор за погрешно прикажување како што сте констатирале.

Сметам дека доколку сте утврдиле такво нешто потребно е да наведете врз основа на што сте го утврдиле истото.

На страна 6 во делот 3.1.1. констатирате дека не сум доставил никаков извештај односно на страна 7 стои дека имам користено средства за буџетот за платено Политичко рекламирање во вкупен износ од 18.000 денари.

Оваа ваша констатација сметам дека е погрешна од причина што овие средства воопшто не се поминати на мојата трансакциона сметка туку тоа се средства што ДИК ги рефундира на радио дифузерите за платено Политичко рекламирање на сите учесници во Изборната кампања.

По однос на забелешките на страна 9 за незатварање на сметката во законски предвидениот рок, изјавувам дека постапката односно барањето за затварање на сметка беше навремено.

Посебно сакам да потенцирам дека се повикувате на донации кои воопшто ги немав во изборната кампања ниту пак имам приходи и расходи на сметката и од таа причина немам што да прикажам во финансискиот извештај за изборната кампања што е главна поента на ова мое произнесување и не ми е јасно каде гледате моја евентуална одговорност.

СО ПОЧИТ

Марјанчо Арангелов

13.03.2023







**Одговор  
на мислење и произнесување на  
Нацрт извештај на Овластениот државен ревизор**

На ден 28.03.2023 година добиени се забелешки на Нацрт извештајот за извршената ревизија на Вкупниот финансиски извештај со спецификација на трошоците за приходите и расходите во изборната кампања, заедно со ревизија на усогласеност на сметката на Група избирачи Марјанчо Аранѓелов носител на листа на кандидати за членови на совет на Општина Кавадарци, локални избори 2021 година Општина Кавадарци“ од 13.03.2023 година од овластеното лице г. Марјанчо Аранѓелов, заведени во Државниот завод за ревизија под број 13-326/3.

Забелешките се разгледани од страна на Овластениот државен ревизор и констатирано е следното:

1. Забелешката на констатираната состојба во став 3 од Резимето на Нацрт извештајот, а која се однесува на не изготвени и не доставени извештаи за изборната кампања до надлежните институции претставува образложение за причините за таквото постапување, кои овластениот државен ревизор ги имаше во предвид во текот на вршење на ревизијата, како и не се презентирани нови докази кои би ги промениле утврдените состојби во Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор.
2. Забелешката на констатираната состојба во став 5 од Резимето на Нацрт извештајот, а која се однесува на делот Нагласување на прашања за неизвесност и континуитет и тоа за исполнување на обврските за платено политичко рекламирање од ДИК, претставува известување. Согласно Законот за државната ревизија, Ревизорските стандарди на Врховните ревизорски институции (ISSAI), методологијата, правилниците и упатствата за вршење на ревизија од Државниот завод за ревизија, ревизорот нагласува прашања чиј исход зависи од идни дејствија/настани и кои може да влијаат на финансиските извештаи или настани кои не се под директна контрола на субјектот, но може да влијаат на финансиските извештаи. Нагласувањето на прашање на неизвесност и континуитет не влијае на мислењето изразено во ревизорскиот извештај.
3. Забелешката на констатираната состојба во став 7 од Резимето на Нацрт извештајот, во делот на Останати прашања, а која се однесува на системски слабости во Изборниот законик претставува известување. Истакнуваме дека согласно Законот за државна ревизија, Ревизорските стандарди на Врховните ревизорски институции (ISSAI) и методолошките акти на Државниот завод за ревизија за вршење на државна ревизија, овозможуваат ревизорот да истакне

Ревизорски тим:

1. 
2. 

Овластен државен ревизор 1

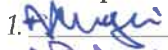



одредени слабости во законската регулатива или колизија на законските прописи. Овој дел од извештајот на овластениот државен ревизор насловен како Останати прашања не зависи од субјектот предмет на ревизија и истиот се однесува на надлежните органи да преземат мерки за надминување на слабостите во законските прописи. Делот на Останати прашања не влијае на издаденото мислење во ревизорскиот извештај.

4. Забелешката на констатираната состојба во точка 1.4. која се однесува на одговорноста на овластено лице за неизготвување на финансискиот извештај за изборната кампања не се прифаќа, поради тоа што предметот на ревизија е одговорност на овластеното лице и е изразено врз основа на методологијата за вршење на државната ревизија од Државниот завод за ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија.
5. Забелешката на констатираната состојба во точка 3.1.1. која се однесува дека учесникот во изборната кампања до надлежните органи ги нема доставено законски предвидените извештаи претставува образложение за причините за таквото кои овластениот државен ревизор ги имаше во предвид, како и не се презентирани нови докази кои би ги промениле утврдените состојби во извештајот на овластениот државен ревизор.
6. Забелешката на констатираната состојба во точка 5.1., која се однесува на статусот на трансакциската сметка, односно дека учесникот во изборната кампања во законски утврдениот рок не ја затворил трансакциската сметката со назнака „за изборна кампања“, се прифаќа поради технички грешки и истото соодветно ќе биде обелоденето во Конечниот извештај на овластениот државен ревизор.

---

Ревизорски тим:

1.   
2. 

Овластени државен ревизор



2

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА • РЕПУБЛИКА Е МАКЕДОНСЕ СЕ ВЕРИУТ  
ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА  
ЕНТИ СШТЕТЕРОР I REVIZIONIT  
СКОПЈЕ - ШКУР

Датум на Решение:	28.03.2023		
Службена бројка:	Број №:	Поштен број:	Бреќност: Уста:
	13-326/3		

ДО ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА

НА РСМ

За гос. Виш ревизор

Адмирим Џафери

**ПРЕДМЕТ:**

Произнесување по нацрт извештај од

Марјанчо Аранѓелов

Почитувани

Се произнесувам во врска со Нацрт извештајот за извршена ревизија од ваша страна со ваш број 07 2022 04 131 од февруари 2023 година.

Имено на ден 15.02.2023 примив Нацрт извештај за извршена ревизија на вкупен финансиски извештај со спецификација на трошоци за приходи и расходи во изборна кампања во врска со одржаните Локални избори за 2021 година за членови на Совет на Општина Кавадарци на кои избори земав учество како носител на листа на кандидати "Група Избирачи Марјанчо Аранѓелов".

Со должно внимание го разгледав изготвениот Нацрт извештај од ваша страна и согласно дадените насоки се произнесувам во врска со неговата содржина.

-Имено, по однос на забелешките од ваша страна дадени на првата страна и тоа во став 3 дека немам изготвено ниту пак доставено извештај со спецификација за Трошоци кои се однесуваат на приходи и расходи на трансакциона сметка за изборот на кампања како извештај за примени донации за финансирање на кампања, најодговорно тврдам дека немав никакви приходи и расходи ниту пак примах донации кое нешто многу лесно може да се провери од увид на податоците во Централниот Регистар на Република Северна Македонија.

Ова уредно го имам доставено до Вас. Доколку сметате за потребно повторно можам да доставам податоци од мојата сметка меѓутоа сметам дека и самите имате можност да ја проверите оваа околност.

-По однос на забелешките од Став 5 на страна 1 за распределба на финасиски средства од платено Политичко рекламирање и исплата на средства од ДИК, не ми е јасно за какви средства станува збор бидејќи немам примено никакви средства.

По однос на последниот пасус од страна 3 на Нацрт извештајот исто така барам да ми појасните на кои надлежни институции алудирате и за какви активности би станало збор.

-Исто така на страна 4 од извештајот во делот 1.4. сметам дека нема одговорност од моја страна бидејќи мојата трансакциона сметка јасно покажува дека немав никакви приходи – расходи и донации и не станува збор за погрешно прикажување како што сте констатирале.

Сметам дека доколку сте утврдиле такво нешто потребно е да наведете врз основа на што сте го утврдиле истото.

На страна 6 во делот 3.1.1. констатирате дека не сум доставил никаков извештај односно на страна 7 стои дека имам користено средства за буџетот за платено Политичко рекламирање во вкупен износ од 18.000 денари.

Оваа ваша констатација сметам дека е погрешна од причина што овие средства воопшто не се поминати на мојата трансакциона сметка туку тоа се средства што ДИК ги рефундира на радио дифузерите за платено Политичко рекламирање на сите учесници во Изборната кампања.

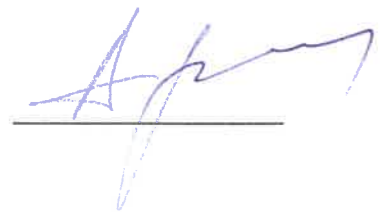
По однос на забелешките на страна 9 за незатварање на сметката во законски предвидениот рок, изјавувам дека постапката односно барањето за затварање на сметка беше навремено.

Посебно сакам да потенцирам дека се повикувате на донации кои воопшто ги немав во изборната кампања ниту пак имам приходи и расходи на сметката и од таа причина немам што да прикажам во финансискиот извештај за изборната кампања што е главна поента на ова мое произнесување и не ми е јасно каде гледате моја евентуална одговорност.

СО ПОЧИТ

Марјанчо Арангелов

13.03.2023



**Одговор  
на мислење и произнесување на  
Нацрт извештај на Овластениот државен ревизор**

На ден 28.03.2023 година добиени се забелешки на Нацрт извештајот за извршената ревизија на Вкупниот финансиски извештај со спецификација на трошоците за приходите и расходите во изборната кампања, заедно со ревизија на усогласеност на сметката на Група избирачи Марјанчо Аранѓелов носител на листа на кандидати за членови на совет на Општина Кавадарци, локални избори 2021 година Општина Кавадарци“ од 13.03.2023 година од овластеното лице г. Марјанчо Аранѓелов, заведени во Државниот завод за ревизија под број 13-326/3.

Забелешките се разгледани од страна на Овластениот државен ревизор и констатирано е следното:

1. Забелешката на констатираната состојба во **став 3** од Резимето на Нацрт извештајот, а која се однесува на не изготвени и не доставени извештаи за изборната кампања до надлежните институции **претставува образложение** за причините за таквото постапување, кои овластениот државен ревизор ги имаше во предвид во текот на вршење на ревизијата, како и не се презентирани нови докази кои би ги промениле утврдените состојби во Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор.
2. Забелешката на констатираната состојба во **став 5** од Резимето на Нацрт извештајот, а која се однесува на делот Нагласување на прашања за неизвесност и континуитет и тоа за исполнување на обврските за платено политичко рекламирање од ДИК, **претставува известување**. Согласно Законот за државната ревизија, Ревизорските стандарди на Врховните ревизорски институции (ISSAI), методологијата, правилниците и упатствата за вршење на ревизија од Државниот завод за ревизија, ревизорот нагласува прашања чиј исход зависи од идни дејствија/настани и кои може да влијаат на финансиските извештаи или настани кои не се под директна контрола на субјектот, но може да влијаат на финансиските извештаи. Нагласувањето на прашање на неизвесност и континуитет не влијае на мислењето изразено во ревизорскиот извештај.
3. Забелешката на констатираната состојба во **став 7** од Резимето на Нацрт извештајот, во делот на Останати прашања, а која се однесува на системски слабости во Изборниот законик **претставува известување**. Истакнуваме дека согласно Законот за државна ревизија, Ревизорските стандарди на Врховните ревизорски институции (ISSAI) и методолошките акти на Државниот завод за ревизија за вршење на државна ревизија, овозможуваат ревизорот да истакне

*Ревизорски тим:*

*Овластен државен ревизор*

*1*

1. \_\_\_\_\_  
2. \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

одредени слабости во законската регулатива или колизија на законските прописи. Овој дел од извештајот на овластениот државен ревизор насловен како Останати прашања не зависи од субјектот предмет на ревизија и истиот се однесува на надлежните органи да преземат мерки за надминување на слабостите во законските прописи. Делот на Останати прашања не влијае на издаденото мислење во ревизорскиот извештај.

4. Забелешката на констатираната состојба во **точка 1.4.** која се однесува на одговорноста на овластено лице за неизготвување на финансискиот извештај за изборната кампања **не се прифаќа**, поради тоа што предметот на ревизија е одговорност на овластеното лице и е изразено врз основа на методологијата за вршење на државната ревизија од Државниот завод за ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија.
5. Забелешката на констатираната состојба во **точка 3.1.1.** која се однесува дека учесникот во изборната кампања до надлежните органи ги нема доставено законски предвидените извештаи **претставува образложение** за причините за таквото кои овластениот државен ревизор ги имаше во предвид, како и не се презентирани нови докази кои би ги промениле утврдените состојби во извештајот на овластениот државен ревизор.
6. Забелешката на констатираната состојба во **точка 5.1.**, која се однесува на статусот на трансакциската сметка, односно дека учесникот во изборната кампања во законски утврдениот рок не ја затворил трансакциската сметката со назнака „за изборна кампања“, **се прифаќа** поради технички грешки и истото соодветно ќе биде обелоденето во Конечниот извештај на овластениот државен ревизор.

---

*Ревизорски тим:*

1. \_\_\_\_\_  
2. \_\_\_\_\_

*Овластен државен ревизор*

2